

ИЗГРАЖДАНЕ НА ЗНАНИЯ И НОВИ УМЕНИЯ ПО „МАКРОИКОНОМИКА“

Анета Даилова

Разложка професионална гимназия „Никола Стойчев“

Резюме. Статията показва практическите дейности, свързани с подготовката на урок. Описани са различните етапи от хода на урока. Представени са примери за решаване на казуси и оценка на знанията на учениците.

Keywords: practical activities; lesson; macroeconomics; examples; case studies; assessment

Тема: „Инфлация и антиинфлационни механизми“ от предмета „Макроикономика“ – X клас, професия „Икономист-мениджър“, специалност „Икономическа информатика“.

Тип на урока: обобщение за затвърдяване на знанията и изграждане на нови умения и отношения.

Предварителна подготовка на учителя за часа

- Да се раздели предварително класът на четири екипа по 5 – 6 ученици.
- Да се изготвят работни листове (приложение 1) за всеки от екипите, в които да се опишат казусът и алгоритъмът за решаване и условията за презентиране.
- Да се осигуряване на достъп до интернет, който може да се ползва при нужда.
- Да се подготви предварително кабинетът с оформени работни места за екипите.

Таблица за предварителна подготовка

Тема на методичната единица	„Инфлация и антиинфлационни механизми“
Цели и целеполагане	Образователни: да се запознаят с основните понятия, свързани с инфлацията; да могат да анализират конкретен икономически проблем. Възпитателни: да работят в екип. Развиващи: формиране на личностни качества – логическо и аналитично мислене, ясно и точно изразяване и аргументиране.

Продължителност 1 учебен час	Място на провеждане:	Кабинет по икономически дисциплини
Методи:		Знания, умения и отношения:
– Дискусия – Презентация – Работа в екип – Презентиране		– Инфлация, дефлация и други. – Обобщаване, анализиране и аргументиране на теза. – Умения за работа в екип и презентирание.
Анализ на учебното съдържание	Подготовка на пакетите за екипите	Приложение 1,3
	Изготвяне на презентация	Презентация
Съдържание – план на урока	Инфлация и антиинфлационни механизми (обобщение) 1. Индикатори на икономическата конюнктура 2. Изчисляване на инфлацията 3. Отрицателни последици от инфлацията – Работа в екип – по задачи от пакета на ученика. – Презентиране на казусите, анализиране и обобщаване. – Попълване на анкетна карта.	

Таблица за структуриране на времето

Ход на урока	Време за изпълнение
Въведение и цели на урока	2 минути
Обобщаване на основните понятия (презентация)	9 минути
Изтегляне на заданията на случаен принцип от представител на екипите	1 минута
Работа в екип (приложение 1)	10 минути
Попълване на работния лист (приложение 2)	5 минути
Презентиране на решенията от всеки екип (приложение 3)	10 минути
Обобщаване на резултатите – анкетен лист (приложение 4)	2 минути

Ход на урока

I. Уводна част:

1. Поздрав. Организационни дейности.
2. Въвеждане в урока. Мотивиране на учениците за работа и запознаване с организацията на урока.

II. Същинска част на урока

Учителят представя мултимедийна презентация и под формата на дискусия се актуализират основните знания, свързани с инфлацията и прилагането

на антиинфлационни механизми. Слайдове от мултимедийната презентация могат да бъдат видени в приложение 1.

Учениците са оформили четири екипа и са заели работните си места. Всеки екип работи самостоятелно, като работата му ще бъде оценена въз основа на попълнените работни листове и показаните презентационни умения.

Критериите за оценка са вярност и обосновка на твърдението, презентационни умения, умения за работа в екип. По време на презентирането всеки екип има възможност да оценява другите екипи по тези критерии. За целта в комплекта документи имате предварително изготвени оценъчни карти.

Екипите в рамките на три минути определят правилата за работа, записват ги на лист. Учителят следи за спазване на правилата, докато работят в екип.

Казусът е еднакъв за всички екипи, но твърденията след казуса са различни. Задачата е да определят вярно или невярно е твърдението и да го обосноват.

Екипите започват работа по заданието. Учителят наблюдава, направлява, подпомага работата им и следи за спазване на правилата в екипа. Съгласно предварително изготвената структура на времето на часа всеки екип презентира своята бизнес идея. По време на представянето на даден екип останалите екипи наблюдават и оценяват аргументацията на твърдението.

III. Заключителна част на урока

В заключителната част всеки ученик попълва анкетен лист. С него учителът получава обратна информация за извършената работа от ученика, неговата оценка на дейността на екипа и самооценката. Тази информация се използва за провеждането на други уроци. Анкетата се намира в предоставения пакет на всеки екип и е анонимна.

Учителят накратко обобщава работата на екипите, събира работните материали, като обсъжда и поставя оценки на учениците.

Приложение 1. Слайдове от мултимедийната презентация

Инфлация и антиинфлационни механизми обобщение 	Цел на урока: • Да знаем какво е инфлация. • Да познаваме видовете инфлация и причините за нейната поява. • Да можем да анализираме процесите, свързани с инфлацията. • Да работим в екип
---	---

Инфлация

- Понятието инфлация произхожда от лат. *inflatio* и означава „раздуване“.
- Инфлацията се характеризира с всеобщо покачване на цените на стоките и услугите, което води до обезценяване на парите и намаляване на тяхната покупателна способност.

Индикатори на икономическата конюнктура

- БВП
- Инвестиции
- Крайно потребление
- Безработица
- Парична маса
- Условия на външна търговия
- Валутен курс

Изчисляване на инфлацията

- Най-често използваният метод за изчисляване на инфлацията се базира на индекса на потребителските цени.

$$I_i = \frac{I_{pi} - I_{pi-1}}{I_{pi-1}} \times 100\%$$

$$I_p = 102.7 \quad I_{p-1} = 100.0$$

Отрицателните последици от инфлацията намират израз в

- Всеобща нестабилност на цените.
- Нарастането на цените и доходите става неравномерно.
- Рязко обезценяване на спестяванията на хората.
- Преразпределение на богатствата.
- Всеобщо обедняване на населението.
- Нестабилност на проектите за инвестиции.
- Неудовлетворение от работата и спад на производителността на труда.
- Изостряне на социалните проблеми.
- Ръст на безработицата.
- Силно спада покупателната способност на паричните знаци

Приложение 2. Казус

В периода 1929 – 1939 г. Иван Иванов е спестил толкова пари, че да си построи или купи жилище. През 1941 г. със спестените пари той може да си купи само костюм.
С кои от следните твърдения може да се обясни тази ситуация?

Приложение 3. Пакет на екипите

КОНТРОЛЕН ЛИСТ Екип 1

Твърдение: *Налице е намаляване на цената на националната валута по отношение на курса на валутите на другите страни.*

ВЯРНО

НЕВЯРНО

Обосновете вашето твърдение:

.....

.....

КОНТРОЛЕН ЛИСТ
Екип 2

Твърдение: *Налице е покачване на цените на жилищата.*

ВЯРНО

НЕВЯРНО

Обосновете вашето твърдение:

.....

.....

КОНТРОЛЕН ЛИСТ
Екип 3

Твърдение: *Налице е обезценяване на парите и инфлация.*

ВЯРНО

НЕВЯРНО

Обосновете вашето твърдение:

.....

.....

КОНТРОЛЕН ЛИСТ
Екип 4

Твърдение: *Иван Иванов е неплатежоспособен.*

ВЯРНО

НЕВЯРНО

Обосновете вашето твърдение:

.....

.....

Приложение 4. Отговори на екипите
ЕКИП 1

Налице е намаляване на цената на националната валута по отношение на курса на валутите на другите страни.

Невярно: При тази ситуация е налице инфлация. А намаляването на цената на националната валута по отношение на курса на валутите на другите страни е девалвация.

ЕКИП 2

Налице е покачване на цените на жилищата.

Вярно: При инфлация се наблюдава бързо покачване на цените, което влияе върху платежоспособното търсене на хората.

ЕКИП 3

Налице е обезценяване на парите и инфлация.

Вярно: При намален реален доход на човек (количеството стоки и услуги, които той може да си купи) е налице инфлация и обезценяване на парите.

ЕКИП 4

Иван Иванов е неплатежоспособен.

Невярно: Между инфлацията и платежоспособното търсене има връзка, но платежоспособността зависи както от изменението на цените, така и от изменението на доходите.

Приложение 5. Анкетен лист

Анкетен лист

Уважаеми ученици,

Моля отговорете на всички въпроси, като поставите в квадратчето на Вашия отговор X.

1. Приятно ли Ви беше в часа?

☐ да, защото премина интересно;

☐ по-скоро да;

☐ по-скоро не;

☐ не ми беше интересно.

2. Как оценявате този начин на провеждане на урока?

☐ положително;

☐ отрицателно;

☐ нямам мнение.

3. Как преценявате своето участие в работата на екипа?

☐ активно и емоционално участие;

☐ участие по задължение;

☐ пасивно, защото...

4. Този казус създава ли някакви практически умения у вас?

☐ да, защото е взет от реалния живот;

☐ не, защото нищо не правя.

5. Допълнете изречението: По време на урока научих
и се чувствах.....

БЛАГОДАРИЯ!

NOTES/БЕЛЕЖКИ

1. <https://www.szeda.eu/>
2. <https://www.consumerclassroom.eu/bg/>
3. www.daskalo.com/anetadailova/

REFERENCES/ЛИТЕРАТУРА

- Andreev, M. (1996). *Protsesat na obuchenieto. Didaktika*. Sofia: Sv. Kliment Ohridski. [Андреев, М. (1996). *Процесът на обучението. Дидактика*. София: Св. Климент Охридски.]
- Bizhkov, G. & Kraevski, (1995). *Metodologiya i metodi na pedagogicheskite izsledvaniya*. Sofia: Sv. Kl. Ohridski. [Бижков, Г. & Краевски, (1995). *Методология и методи на педагогическите изследвания*. София: Св. Кл. Охридски.]
- Bono, E. (2009). *Kak da razvиеm tvorchesko mislene*. Sofia: Lokus. [Боно, Е. (2009). *Как да развием творческо мислене*. София: Локус.]
- Kanev, M. (2007). *Makroikonomika*. Sofia: Martilen. [Кънев, М. (2007). *Макроикономика*. София: Мартилен.]

BUILDING KNOWLEDGE AND NEW SKILLS IN MACROECONOMICS

Abstract. The article shows some practical activities related to the preparation of a lesson in macroeconomics. The different stages of the lesson are described. Examples of case studies and ways of assessment of students' knowledge are presented.

✉ **Eng. Aneta Dailova**

Head Teacher in Economic Disciplines
"Nikola Stoychev" Razlog Vocational School
Razlog, Bulgaria
E-mail: razlozhka_pg@abv.bg